

nama izdaje monografije hrvatske crkvene povijesti (Analecta croatica christiana) koje detaljno razrađuju pojedine odlomke crkvene povijesti Hrvata.

Djelo *Ilustrirana povijest Crkve za mlade* tako je izvrsno napisana i u nju je tako izvršno uklopljena i povijest Crkve među Hrvatima da je možemo svima preporučiti a izdavaču čestitati i zahvaliti.

Adalbert REBIĆ

Zvonimir Kornelije ŠOJAT OFM, DE VOLUNTATE HOMINIS EIUSQUE PRAE-EMINENTIA ET DOMINATIONE IN ANIMA SECUNDUM GREGORIUM DRAGIŠIĆ (c. 1448–1520). Studi Francescani vol. 50. Vicenza 1972. str. 238.

Ovo je doktorska disertacija Z. Kornelija Šojata koju je branio na Papinskom ateneju Antonianum u Rimu. Autor objavljuje i pod historijsko-doktrinarnim vidom obrađuje Dragišićev traktat *FRIDERICUS, DE ANIMAE REGNI PRINCIPE* koji dosad još nigdje nije bio objavljen.

Studija se sastoji od tri dijela. U prvom dijelu autor predstavlja život i rad Gregorija Dragišića (1. poglavlje, str. 23–50) te njegova literarna djela (2. poglavlje, str. 51–66). Dragišić je u svom životu razvio vrlo raznoliku djelatnost. Bio je filozof, teolog, propovjednik, profesor te biskup i nadbiskup. Iza sebe je ostavio mnoga djela. Živio je od 1448 (?) do 1520. U drugom dijelu razrađuje Dragišićevu nauku o čovjekovoj volji i o njezinu prvenstvu i vladanju nad dušom (str. 67–130). U trećem dijelu (str. 131–219) autor objavljuje Dragišićevo djelo dijaloga *FRIDERICUS, DE ANIMAE REGNI PRINCIPE*. Najprije u kratkom poglavlju predstavlja ovo djelo, pronađeno u Vatikanској biblioteci. Opisuje zatim povijesne okolnosti u kojima je to djelo pisano. Ocjenjuje i procjenjuje njegovu literarnu vrijednost te obrazlaže zašto se odlučio objelodaniti ga. Slijedi potom sam Dragišićev tekst koji je autor popratio svojim bilješkama. Autor je sabrao sva Dragišićeva djela i djela o Dragišiću (str. 9–18) te na kraju dodao indeks imena (str. 225–228). Tako djelo ima svoj znanstveni okvir.

Dragišićevo djelo koje Šojat objavljuje i obrađuje spada u moralno područje. Radi se naime o ljudskim činima, i to upravo ukoliko su moralno okvalificirani. Šojat svu paž-

nju usredotočuje na Dragišićevo naučavanje o ljudskoj volji. Ono se nalazi iznad svega upravo u djelu *FRIDERICUS, DE ANIMAE REGNI PRINCIPE*, ali i drugdje (npr. u djelu *COMMENTARIUM IN IV LIBROS SENTENTIARUM* – koje je izgubljen).

Dragišićevo naučavanje o ljudskoj volji Šojat je razložio u pet poglavlja. U prvom poglavlju analizira povijesne okolnosti u kojima je Dragišić razvio tu svoju nauku i zapisao je. Dragišić je bio ne samo filozof i teolog nego i veliki humanist onog vremena. U naredna četiri poglavlja Šojat sistematski obrađuje Dragišićevu nauku: čovjekova struktura po Dragišićevoj zamisli (odnos volje prema intelektu i obratno), nauka o ljudskim činima osobito s obzirom na njihovu slobodu i moralnost; nauka o zadnjem cilju odnosno o blaženstvu, tj. o odnosu volje i razuma prema blaženstvu. Ova je razrada Šojatova takva da čitalac današnjeg vremena može temeljito ući i prodrijeti u umni svijet Dragišićev i općenito u svijet u kojem je Dragišić živio.

Šojat je ovim svojim radom izvanredno zadužio našu kulturu. Predstavio je svjetskoj javnosti jednog našeg mislioca, filozofa i teologa, iz 15/16 stoljeća. Skupio je sve podatke o životu i djelu Georgija Dragišića tako te u toj knjizi imamo cjelovit prikaz i njegova života i njegovu nauku o ljudskoj volji o kojoj još nitko nije pisao.

Adalbert REBIĆ

A. WEISER: SREDIŠNJE TEME NOVOGA ZAVJETA. Udžbenik za škole i za izobrazbu odraslih, preveo A. Rebić, Zagreb, KS 1982, 115 str.

Autor je palotinac, profesor novozavjetne egzegeze na bogosloviji svoje družbe u Vallendaru kod Koblenza, poznat po člancima i knjigama s područja istraživanja sinoptičkih evanđelja.

U ovoj knjizi istražuje i sintetizira pojam *euangelion* kod povijesnog Isusa i prve Crkve (7–15), zatim trajnu vrijednost Isusovih parabola (16–23), izvještaje o Isusovim čudima (24–39), muku i uskrsnuće (40–71), izvještaje o djetinjstvu (72–90), novozavjetnu kristologiju (91–106) i književne vrste u evanđeljima (107–111). Iako djeluje kao zbirka članaka ranije objavljivanih, knjiga s pravom nosi naslov *Središnje teme NZ*,